

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak met toepassing van artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet
bestuursrecht op het hoger beroep van:

de staatssecretaris van Justitie,
appellant,

tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage van 16 december 2009
in zaak nr. 09/24018 in het geding tussen:

en

de staatssecretaris.

1. Procesverloop

Bij besluit van 9 juni 2009 heeft de staatssecretaris een aanvraag van de vreemdeling om hem een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd te verlenen, afgewezen. Dit besluit is aangehecht.

Bij uitspraak van 16 december 2009, verzonden op dezelfde dag, heeft de rechtbank het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep gegrond verklaard, dat besluit vernietigd en bepaald dat de staatssecretaris een nieuw besluit op de aanvraag neemt. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft de staatssecretaris bij brief, bij de Raad van State binnengekomen op 13 januari 2010, hoger beroep ingesteld. Deze brief is aangehecht.

De vreemdeling heeft een verweerschrift ingediend.

Bij brief van 13 augustus 2010 heeft de minister desgevraagd nadere inlichtingen verstrekt.

Vervolgens is het onderzoek gesloten.

2. Overwegingen

2.1. Op het hoger beroep zijn de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: de Vw 2000), het Vreemdelingenbesluit 2000 en het Voorschrift Vreemdelingen 2000 van toepassing, zoals die luiden tot 1 juli 2010.

2.2. In de grieven klaagt de staatssecretaris dat de rechtbank, samengevat weergegeven, ten onrechte heeft overwogen dat hij, in het licht van het rapport van de United Nations High Commissioner for Refugees (hierna: de UNHCR) van april 2009 "UNHCR eligibility guidelines for assessing the international protection needs of Iraqi asylum-seekers" in het besluit van 9 juni 2009 niet afdoende heeft gemotiveerd dat in de provincie Nineveh in Irak, ten tijde van de totstandkoming van dat besluit, geen sprake was van een uitzonderlijke situatie, als bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de richtlijn 2004/83/EG van de Raad van de Europese Unie van 29 april 2004 inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchtelingen of als personen die anderszins internationale bescherming behoeven, en de inhoud van de verleende bescherming (hierna: de richtlijn). De staatssecretaris betoogt daartoe dat in dit besluit afdoende is gemotiveerd dat en waarom de UNHCR niet wordt gevolgd in het standpunt dat het geweldsniveau in Nineveh zo hoog is dat er substantiële gronden zijn om aan te nemen dat burgers die naar die provincie worden teruggestuurd alleen al vanwege hun aanwezigheid aldaar een reëel risico lopen op de ernstige schade, bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de richtlijn. Voorts heeft de rechtbank, volgens de staatssecretaris, in dit kader ten onrechte belang toegekend aan

de omstandigheid dat de vreemdeling, gezien zijn werkzaamheden als politiefunctionaris, behoort tot een risicogroep.

2.2.1. Zoals de Afdeling heeft overwogen in de uitspraak van 25 mei 2009 in zaak nr. 200702174/2/V2; www.raadvanstate.nl, kan uit punt 43 van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van 17 februari 2009 in zaak C-465/07; www.curia.europa.eu, gelezen in samenhang met de punten 35 tot en met 40 van dat arrest, worden afgeleid dat artikel 15, aanhef en onder c, gelezen in samenhang met artikel 2, eerste lid, aanhef en onder e, van de richtlijn, bescherming beoogt te bieden in de uitzonderlijke situatie dat de mate van willekeurig geweld in het aan de gang zijnde gewapend conflict dermate hoog is dat zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar het betrokken land of, in voorkomend geval, naar het betrokken gebied, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt op de in artikel 15, aanhef en onder c, van de richtlijn bedoelde ernstige schade. Artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000 voorziet in de aldus vereiste bescherming, aangezien deze bepaling de grondslag biedt voor vergunningverlening in situaties die door artikel 3 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: het EVRM) worden bestreken en laatstgenoemde bepaling - gezien de daaraan door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: het EHRM) gegeven uitleg in het arrest van 17 juli 2008 in zaak nr. 25904/07, NA. tegen het Verenigd Koninkrijk (JV 2008/329) - ook ziet op de uitzonderlijke situatie, beschreven in artikel 15, aanhef en onder c, van de richtlijn.

2.2.2. De vreemdeling heeft in beroep betoogd dat hij, indien hij moet terugkeren naar de provincie Nineveh, daar louter door zijn aanwezigheid een reëel risico loopt op de ernstige schade, beschreven in artikel 15, aanhef en onder c, van de richtlijn. Daartoe heeft hij verwezen naar voormeld rapport van de UNHCR, het algemeen ambtsbericht inzake Irak van de minister van Buitenlandse Zaken van mei 2009 en het rapport 'Iraq's new battlefield: the struggle over Ninewa' van de International Crisis Group van 28 september 2009. In het verweerschrift in hoger beroep heeft de vreemdeling ter nadere toelichting van zijn betoog verwezen naar hoofdstuk 4 van het rapport van het Centre for strategic & international studies (hierna: het Csis) "Iraq: creating a strategic partnership" van 15 december 2009, het rapport van Iraq Body Count "Civilian deaths from violence in 2009" van 31 december 2009 en het rapport van de Special Inspector General for Iraq Reconstruction (SIGIR) "Quarterly report to the United States Congress" van 30 oktober 2009.

2.2.3. De staatssecretaris heeft zich in het besluit van 9 juni 2009, voor zover thans van belang, op het standpunt gesteld dat de vreemdeling niet in aanmerking komt voor verlening van een verblijfsvergunning asiel op de voet van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000. Aan dit standpunt heeft hij ten grondslag gelegd dat de UNHCR niet gevolgd wordt in haar stelling dat het niveau van geweld in de provincie Nineveh zo hoog is dat er substantiële gronden zijn om aan te nemen dat burgers die naar die provincie worden teruggestuurd louter vanwege hun aanwezigheid aldaar een

reëel risico lopen op ernstige schade in de zin van artikel 15, aanhef en onder c, van de richtlijn. Een dergelijke situatie doet zich volgens de staatssecretaris slechts onder zeer uitzonderlijke omstandigheden voor en heeft het EHRM nog nooit aangenomen. De omstandigheid dat sprake is van een geweldssituatie waarbij slachtoffers vallen is op zichzelf, hoe betreurenswaardig ook, niet voldoende, aldus de staatssecretaris. De staatssecretaris vindt steun voor dit standpunt in het arrest van het EHRM van 20 januari 2009 in zaak nr. 32621/06, F.H. tegen Zweden (JV 2009/74).

In reactie op hetgeen de vreemdeling in het door hem in hoger beroep ingediende verweerschrift heeft aangevoerd, heeft de minister zich in zijn brief van 13 augustus 2010 op het standpunt gesteld dat uit de stukken waarnaar de vreemdeling heeft verwezen, niet de conclusie kan worden getrokken dat er in Irak, en in het bijzonder in de provincie Nineveh, sprake is van een uitzonderlijke situatie als vorenbedoeld.

2.2.4. De rechtbank heeft, door in het kader van artikel 15, aanhef en onder c, van de richtlijn, belang toe te kennen aan de omstandigheid dat de vreemdeling werkzaam is geweest als politiefunctionaris, niet onderkend dat - zoals volgt uit onder meer de uitspraak van de Afdeling van 26 april 2010 in zaak nr. 201000956/1/V2; www.raadvanstate.nl - individuele risicofactoren in dat kader betekenis missen. Artikel 15, aanhef en onder c, van de richtlijn beoogt immers uitsluitend bescherming te bieden in de uitzonderlijke situatie dat de mate van willekeurig geweld in het aan de gang zijnde gewapend conflict dermate hoog is dat zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat elke burger louter door zijn aanwezigheid in het desbetreffende land of gebied een reëel risico loopt op de in die bepaling bedoelde ernstige schade.

In voormeld arrest van 20 januari 2009 heeft het EHRM geoordeeld dat de algemene veiligheidssituatie in Irak niet zodanig is dat er substantiële gronden zijn om aan te nemen dat burgers die naar die dit land worden teruggestuurd louter vanwege hun aanwezigheid aldaar een reëel risico lopen op schending van artikel 3 van het EVRM. Zoals volgt uit de uitspraak van de Afdeling van 23 december 2009 in zaak nr. 200907502/1/V2; www.raadvanstate.nl, blijkt uit het rapport van de UNHCR van april 2009 en het rapport van de International Crisis Group niet dat sinds het arrest van het EHRM een zodanige verslechtering van de veiligheidssituatie in de provincie Nineveh heeft plaatsgevonden dat ten aanzien van de situatie in die provincie ten tijde van de totstandkoming van voormeld besluit tot een ander oordeel zou moeten worden gekomen. De vreemdeling heeft evenmin op andere wijze aannemelijk gemaakt dat in de periode tussen de datum van het arrest en van het bij de rechtbank bestreden besluit van zodanige verslechtering sprake is. De rechtbank heeft onder die omstandigheden in het door de vreemdeling aangevoerde ten onrechte aanleiding gezien het standpunt van de staatssecretaris, dat de vreemdeling niet aannemelijk heeft gemaakt dat zich ten tijde van belang in de provincie Nineveh de situatie voordeed, beschreven in artikel 15, aanhef en onder c, van de richtlijn, en hij op die grond niet in aanmerking komt voor verlening van een verblijfsvergunning krachtens artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000, ontoereikend gemotiveerd te achten. Het rapport van het Csis, het rapport

van Iraq Body Count, het ambtsbericht van mei 2009 en het rapport van SIGIR bieden geen grond voor een andersluidend oordeel, omdat ook daaruit niet blijkt dat ten tijde van de totstandkoming van voormeld besluit sprake was van een verslechtering, als vorenbedoeld, van de algemene veiligheidssituatie in de provincie Nineveh.

De grieven slagen.

2.3. Het hoger beroep is kennelijk gegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd. Doende hetgeen de rechtbank zou behoren te doen, overweegt de Afdeling ten aanzien van het beroep van de vreemdeling, voor zover daarop na het vorenoverwogene nog moet worden beslist, als volgt.

2.4. In beroep heeft de vreemdeling aangevoerd dat de staatssecretaris niet voldoende heeft gemotiveerd waarom hij niet in aanmerking komt voor verlening van een verblijfsvergunning asiel op de voet van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000. De vreemdeling heeft in dit verband aangevoerd dat hij vreest het slachtoffer te worden van een aanslag door terroristen in verband met zijn werkzaamheden als politiefunctionaris. Voorts heeft de vreemdeling in dit verband aangevoerd dat zijn broer zijn functie, als bom-expert bij de politie, wil opgeven indien hij over voldoende financiële middelen beschikt om met zijn gezin naar Europa te vluchten, nu terroristen trachten zijn werk zo moeilijk mogelijk te maken. Tevens heeft de vreemdeling in dit verband aangevoerd dat een neef van hem het slachtoffer is geworden van een aanslag.

2.4.1. Volgens het arrest van het EHRM van 30 oktober 1991, nr. 13163/87, Vilvarajah tegen het Verenigd Koninkrijk (RV 1991, 19), dient, wil aannemelijk zijn dat de desbetreffende vreemdeling bij uitzetting een reëel risico loopt op een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling, sprake te zijn van verdere specifieke onderscheidende kenmerken ("further special distinguishing features"), waaruit een reëel risico voor een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM valt af te leiden. De enkele mogelijkheid ("mere possibility") van schending is onvoldoende.

Volgens het EHRM in rechtsoverweging 116 van eerdergenoemd arrest van 17 juli 2008, zijn evenbedoelde verdere specifieke onderscheidende kenmerken evenwel niet vereist, indien de desbetreffende vreemdeling aannemelijk maakt dat hij deel uitmaakt van een groep die systematisch wordt blootgesteld aan een praktijk van onmenselijke behandelingen, zoals aan de orde was in het arrest van het EHRM van 11 januari 2007, nr. 1948/04, Salah Sheekh tegen Nederland (JV 2007/30).

2.4.2. Aan het hiervoor onder 2.2.3. weergegeven standpunt, dat de vreemdeling niet in aanmerking komt voor verlening van een verblijfsvergunning asiel op de voet van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000, heeft de staatssecretaris, voor zover thans van belang, ten grondslag gelegd dat het enkele feit dat hij de door hem genoemde werkzaamheden heeft verricht, onvoldoende is voor de conclusie dat hij een reëel risico loopt op een onmenselijke behandeling, als bedoeld in artikel 3 van het EVRM. Tevens heeft de staatssecretaris aan dit standpunt

ten grondslag gelegd dat de vreemdeling zijn stelling dat hij te vrezen heeft voor de terroristen nu zij trachten het werk van zijn broer zo moeilijk mogelijk te maken, niet met concrete gebeurtenissen heeft kunnen staven. Voorts wijst de staatssecretaris erop dat de broer van de vreemdeling sinds 2007 geen problemen meer van de zijde van de terroristen heeft ondervonden en nog altijd zijn functie uitoefent, en dat de vreemdeling zijn vrees louter baseert op gebeurtenissen die anderen zijn overkomen, dan wel op algemene informatie.

2.4.3. De vreemdeling heeft niet aannemelijk gemaakt dat politiefunctionarissen in Irak een groep vormen die systematisch wordt blootgesteld aan een praktijk van onmenselijke behandelingen. Om een geslaagd beroep op artikel 3 van het EVRM te doen, kan de vreemdeling derhalve niet volstaan met aannemelijk maken dat hij een politiefunctionaris is, maar dient hij tevens met verdere specifieke onderscheidende kenmerken aannemelijk te maken dat hij een reëel risico loopt op een met die bepaling strijdige behandeling. Nu uit de door de vreemdeling gestelde omstandigheden – dat terroristen het werk van zijn broer zo moeilijk mogelijk trachten te maken, dat zijn broer zijn functie als bom-expert bij de politie wil opgeven en dat een neef slachtoffer is geworden van een aanslag – niet kan worden afgeleid dat de vreemdeling zelf in de negatieve belangstelling van enigerlei zijde staat, heeft de staatssecretaris zich terecht op het standpunt gesteld dat de vreemdeling er niet in is geslaagd aannemelijk te maken dat hij bij terugkeer naar Irak een reëel risico loopt op een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling.

De beroepsgrond faalt.

2.5. In beroep heeft de vreemdeling voorts betoogd dat de staatssecretaris zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat hij niet in aanmerking komt voor verlening van een verblijfsvergunning asiel op de voet van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder c, van de Vw 2000. Volgens de vreemdeling heeft hij als politiefunctionaris veel gezien en meegemaakt, en zou hij eventuele terugkeer naar Irak als zeer traumatiserend ervaren nu hij gedurende zijn verblijf in Nederland heeft vernomen dat voormalige collega's zijn vermoord.

2.5.1. De staatssecretaris heeft zich in het besluit van 9 juni 2009 en het daarbij ingelaste voornemen daartoe, voor zover thans van belang, op het standpunt gesteld dat, nu de door de vreemdeling gestelde problemen niet vallen onder de limitatieve opsomming van gebeurtenissen die volgens paragraaf C2/4.2.3. van de Vreemdelingen-circulaire 2000 (hierna: de Vc 2000) aanleiding kunnen geven tot verlening van een verblijfsvergunning op grond van het traumatabeleid en ook niet is gebleken dat zijn vertrek uit Irak verband houdt met bijzondere individuele klemmende redenen van humanitaire aard, die maken dat van hem in redelijkheid niet kan worden verwacht terug te keren naar dat land, hij niet in aanmerking komt voor verlening van een verblijfsvergunning asiel op de voet van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder c, van de Vw 2000.

2.5.2. Paragraaf C2/4.2.3. van de Vc 2000 luidde, ten tijde van belang en voor zover thans van belang, als volgt: "De volgende gebeurtenissen kunnen aanleiding geven tot verblijfsaanvaarding:

- a. de gewelddadige dood van naaste familieleden of huisgenoten;
- b. de gewelddadige dood van andere verwanten of vrienden wanneer betrokkene aannemelijk maakt dat een hechte relatie bestond tussen de overledene en de betrokkene;
- c. substantiële niet-strafrechtelijke detentie;
- d. marteling, ernstige mishandeling of verkrachting van betrokkene;
- e. het getuige zijn van marteling, ernstige mishandeling of verkrachting van naaste familieleden of huisgenoten;
- f. het getuige zijn van marteling, ernstige mishandeling of verkrachting van andere verwanten of vrienden wanneer betrokkene aannemelijk maakt dat er een hechte relatie bestond tussen de verwant of vriend en betrokkene.

Deze opsomming is limitatief."

2.5.3. Nu de in beroep door de vreemdeling gestelde problemen niet worden bestreken door de onder 2.5.2. weergegeven limitatieve opsomming, bestaat geen grond voor het oordeel dat het standpunt van de staatssecretaris, dat hij niet in aanmerking komt voor verlening van een verblijfsvergunning asiel op grond van het traumatabeleid, de toetsing in rechte niet kan doorstaan.

Volgens paragraaf C2/4.3 van de Vc 2000 kunnen gevallen waarin de vreemdeling dusdanige individuele humanitaire omstandigheden aanvoert dat in redelijkheid niet kan worden verlangd dat hij terugkeert naar het land van herkomst, aanleiding geven tot verlening van een verblijfsvergunning asiel op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder c, van de Vw 2000. Volgens die paragraaf gaat het daarbij om iets anders dan traumata. De door de vreemdeling gesteld traumatische ervaring valt hier niet onder. Derhalve bestaat evenmin grond voor het oordeel dat het standpunt van de staatssecretaris – dat niet is gebleken van bijzondere individuele klemmende redenen van humanitaire aard, als vorenbedoeld – de rechterlijke toetsing niet kan doorstaan.

De beroepsgrond faalt.

2.6. Ten slotte heeft de vreemdeling in beroep betoogd dat de staatssecretaris zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat hij niet in aanmerking komt voor verlening van een verblijfsvergunning asiel op de voet van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder d, van de Vw 2000. Volgens de vreemdeling is het categoriaal beschermingsbeleid voor asielzoekers afkomstig uit Centraal-Irak ten onrechte afgeschaft. Daartoe heeft de vreemdeling verwezen naar een brief van Amnesty International, Afdeling Nederland, van 6 oktober 2008 en een brief van Vluchtelingenwerk Nederland van 1 oktober 2008 aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Voorts betoogt hij dat de omstandigheid dat bepaalde Europese landen geen beleid van categoriale bescherming voeren onvoldoende is om in Nederland tot afschaffing daarvan over te gaan. Hij heeft er daarbij op gewezen dat onder meer Duitsland, België, Spanje en Finland, Noorwegen, Roemenië,

Slowakije en Zwitserland wel een vorm van bescherming bieden aan asielzoekers uit Irak.

2.6.1. De staatssecretaris heeft zich in het besluit van 9 juni 2009, en het daarbij ingelaste voornemen daartoe, in het kader van het beroep van de vreemdeling op artikel 29, eerste lid, aanhef en onder d, van de Vw 2000, op het standpunt gesteld dat de vreemdeling niet in aanmerking komt voor verlening van een verblijfsvergunning op die grond. Hij heeft daarbij in aanmerking genomen dat bij brief van 12 september 2008 de Tweede Kamer der Staten-Generaal is bericht dat is besloten het categoriale beschermingsbeleid voor Irak te beëindigen. Hij heeft er op gewezen dat in deze brief onder meer is vermeld dat uit het algemeen ambtsbericht inzake Irak van de minister van Buitenlandse Zaken van juni 2008 blijkt dat de veiligheidssituatie aan het verbeteren is en dat daarnaast uit onderzoek is gebleken dat naast het Verenigd Koninkrijk en Denemarken, ook Zweden geen speciaal beleid voert ten aanzien van Irak. Gelet op het grote aantal landen dat deel uitmaakt van de Europese Unie, is niet het beleid in al deze landen onderzocht. De landen waarnaar is gekeken zijn de Nederland omringende landen en/of landen die wat de asielpopulatie betreft op Nederland lijken. De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft op 9 oktober 2008 ingestemd met de voorgestelde beleidswijziging, die op 22 november 2008 is ingegaan. Volgens de staatssecretaris geven de door de vreemdeling overgelegde stukken onvoldoende aanleiding voor een ander oordeel.

2.6.2. Nu, volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling (onder meer de uitspraak van 6 april 2005 in zaak nr. 200500646/1, JV 2005/210), niet is voorgeschreven welk relatief gewicht moet worden toegekend aan de indicatoren die in ieder geval worden betrokken in de beoordeling of sprake is van een situatie, als bedoeld in artikel 29, eerste lid, aanhef en onder d, van de Vw 2000, alsmede in aanmerking genomen dat, volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling (onder meer de uitspraak van 19 augustus 2009 in zaak nr. 200900452/1/V2, www.raadvanstate.nl), aan de staatssecretaris een ruime beoordelingsvrijheid toekomt terzake de vraag of aanleiding bestaat voor het voeren van een categoriaal beschermingsbeleid, biedt hetgeen de vreemdeling heeft aangevoerd, als weergegeven onder 2.6., geen grond voor het oordeel dat de staatssecretaris zich niet in redelijkheid op het in 2.6.1. weergegeven standpunt heeft kunnen stellen. De beroepsgrond faalt.

2.7. Aan de hiervoor niet besproken bij de rechtbank voorgedragen beroepsgronden komt de Afdeling niet toe. Over die gronden is door de rechtbank uitdrukkelijk en zonder voorbehoud een oordeel gegeven, waartegen in hoger beroep niet is opgekomen. Evenmin is sprake van een nauwe verwevenheid tussen het oordeel over die gronden, dan wel onderdelen van het bij de rechtbank bestreden besluit waarop ze betrekking hebben, en hetgeen in hoger beroep aan de orde is gesteld. Deze beroepsgronden vallen thans diensgevolge buiten het geding.

2.8. Het inleidend beroep is ongegrond.

2.9. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. verklaart het hoger beroep gegrond;
- II. vernietigt de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage van 16 december 2009 in zaak nr. 09/24018;
- III. verklaart het in die zaak ingestelde beroep ongegrond.

Aldus vastgesteld door mr. H.G. Lubberdink, voorzitter, en mr. C.H.M. van Altena en mr. M.A.A. Mondt-Schouten, leden, in tegenwoordigheid van mr. M.L.M. van Loo, ambtenaar van Staat.

w.g. Lubberdink
voorzitter

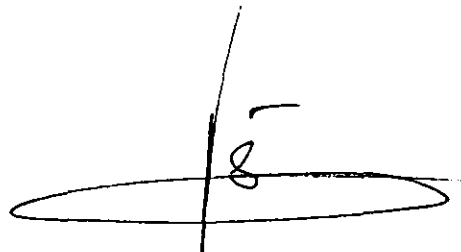
w.g. Van Loo
ambtenaar van Staat

Uitgesproken in het openbaar op 30 augustus 2010

418-657.

Verzonden: 30 augustus 2010

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' and 'S' intertwined, with a horizontal line across the middle.

mr. H.H.C. Visser

uitspraak

RECHTBANK 'S-GRAVENHAGE

Sector bestuursrecht

Afdeling 3, enkelvoudige kamer

Regnr.: AWB 09/24018 BEPTDN

UITSpraak ingevolge artikel 8:77 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb)

in het geding tussen

..... eiser, V-nummer woonplaats kiezende ten kantore
van zijn gemachtigde, mr. M.L. Hoogendoorn, advocaat te Leiden,

en

de staatssecretaris van Justitie, verweerder.

I PROCESVERLOOP

Eiser heeft gesteld dat hij is geboren op en dat hij de Iraakse nationaliteit bezit. Eiser verblijft als vreemdeling in Nederland. Op 18 juni 2008 heeft eiser een aanvraag ingediend tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000). Verweerder heeft op 28 april 2009 eiser schriftelijk mededeling gedaan van het voornemen de aanvraag af te wijzen. Eiser heeft zijn zienswijze op deze mededeling schriftelijk naar voren gebracht. Bij besluit van 9 juni 2009 heeft verweerder de aanvraag van eiser afgewezen.

Bij schrijven van 2 juli 2009 heeft eiser tegen dit besluit een beroepsschrift ingediend bij de rechtbank.

Verweerder heeft de op de zaak betrekking hebbende stukken ingezonden en een verweerschrift ingediend.

De openbare behandeling van het beroep heeft plaatsgevonden op 5 november 2009. Eiser is aldaar in persoon verschenen, bijgestaan door zijn gemachtigde. Verweerder heeft zich doen vertegenwoordigen door zijn gemachtigde, mr. J.P. Lamfers. Tevens was ter zitting aanwezig de tolk, W.A. Abouzeid in de Arabische taal.

II OVERWEGINGEN

1 In dit geding dient te worden beoordeeld of het bestreden besluit in het licht van de daartegen aangedragen beroepsgronden de toetsing aan geschreven en ongeschreven rechtsregels kan doorstaan.

2 Eiser heeft ter onderbouwing van zijn aanvraag – voor zover van belang en samengevat – het navolgende aangevoerd. Eiser heeft verklaard dat hij vanwege zijn werkzaamheden als politieagent heeft te vrezen voor zijn leven. Voorts heeft eiser verklaard dat hij als lid van de stam Al-Jabory gevaar loopt, omdat terroristen het hebben gemunt op deze leden vanwege hun werkzaamheden voor de overheid. Veel verwanten en vrienden

Regnr.: AWB 09/24018 BEPTDN

2

behorende tot de Al-Jabory stam zijn reeds vermoord. Verder heeft eiser verklaard dat hij ook gevaar loopt vanwege de functie die zijn broer uitoefent als overste bij de politie.

3 Verweerder heeft met verwijzing naar het bepaalde in het eerste lid van artikel 31 van de Vw 2000, in samenhang met het bepaalde in het tweede lid, aanhef en onder f, van dat artikel, de aanvraag afgewezen. Verweerder heeft daarbij geconcludeerd dat de oprechtheid van zijn asielaanvraag op voorhand is aangetast en dat afbreuk wordt gedaan aan de geloofwaardigheid van het asielaanvraag.

4 In beroep heeft eiser aangevoerd dat verweerder onvoldoende heeft gemotiveerd om welke reden de functie van eiser als politiemans, de belangrijke functie van eisers broer, de directe bedreigingen en de aangehaalde informatie over de moordaanslagen niet tot het verstrekken van een verblijfsvergunning leiden. Volgens eiser heeft verweerder ten onrechte geen waarde gehecht aan de samenhang van de verklaringen rondom eisers eigen persoon en de gebeurtenissen rondom zijn familieleden en collega's. Voorts doet eiser een beroep op artikel 15, aanhef en onder c, van de Definitieverordening. Dat deze situatie zich in Ninewa voordoet blijkt uit het ambtsbericht van mei 2009 en uit het rapport van de United High Commissioner for Refugees (UNHCR) *'Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Iraqi Asylum Seekers'* (het UNHCR-rapport) van april 2009. Tot slot is het categoriale beleid voor Centraal-Irak ten onrechte afgeschaft, terwijl de mensenrechten situatie in Irak dermate slecht is dat een verblijfsvergunning op die grond geïndiceerd zou zijn.

5 Ingevolge artikel 29, eerste lid, aanhef en onder a, b, c, en d, van de Vw 2000 kan een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 van de Vw 2000 worden verleend aan de vreemdeling:

- a die verdragsvluchteling is;
- b die aannemelijk heeft gemaakt dat hij gegronde redenen heeft om aan te nemen dat hij bij uitzetting een reëel risico loopt om te worden onderworpen aan foltering, aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen;
- c van wie naar het oordeel van Onze Minister op grond van klemmende redenen van humanitaire aard die verband houden met de redenen van zijn vertrek uit het land van herkomst, in redelijkheid niet kan worden verlangd dat hij terugkeert naar het land van herkomst;
- d voor wie terugkeer naar het land van herkomst naar het oordeel van Onze Minister van bijzondere hardheid zou zijn in verband met de algehele situatie aldaar.

Ingevolge het Vluchtelingenverdrag is sprake van vluchteling in het geval dat de betrokkene, uit gegronde vrees voor vervolging wegens ras, godsdienst, nationaliteit, politieke overtuiging of het behoren tot een bepaalde sociale groep, zich bevindt buiten het land waarvan hij de nationaliteit bezit, en hij de bescherming van dat land niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil inroepen.

Ingevolge artikel 31, eerste lid, van de Vw 2000 wordt een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 afgewezen indien de vreemdeling niet aannemelijk heeft gemaakt dat zijn aanvraag is gegrond op omstandigheden die, hetzij op zichzelf, hetzij in samenhang met andere feiten, een rechtsgrond voor verlening vormen.

In artikel 31, tweede lid, aanhef en onder f, van de Vw 2000 is bepaald dat bij het onderzoek naar de aanvraag mede wordt betrokken de omstandigheid dat de vreemdeling ter staving

Regnr.: A WB 09/24018 BEPTDN

3

van zijn aanvraag geen reis- of identiteitspapieren dan wel andere bescheiden kan overleggen die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van zijn aanvraag, tenzij de vreemdeling aannemelijk kan maken dat het ontbreken van deze bescheiden niet aan hem is toe te rekenen.

6 Blijkens de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS), onder meer de uitspraak van 27 januari 2003 (LJN: AF5566), behoort de beoordeling van de geloofwaardigheid van de door de vreemdeling in zijn asielrelaas naar voren gebrachte feiten tot de verantwoordelijkheid van verweerder en kan die beoordeling door de rechter slechts terughoudend worden getoetst. Aan de orde is derhalve de vraag of verweerder, gelet op de motivering neergelegd in het voornemen en het bestreden besluit, gezien in het licht van de verslagen van de gehouden gehoren, de daarop aangebrachte correcties en aanvullingen en het gestelde in de zienswijze, in redelijkheid tot zijn oordeel over de geloofwaardigheid van het relaas kon komen.

In de Vreemdelingencirculaire (Vc) 2000, hoofdstuk C14/3, heeft verweerder als beleid neergelegd dat het relaas in beginsel geloofwaardig wordt bevonden, indien de asielzoeker op alle vragen zo volledig mogelijke heeft geantwoord, het relaas innerlijk consistent en niet onaannemelijk is en strookt met wat over de algemene situatie in het land van herkomst bekend is.

Indien zich een van de omstandigheden van artikel 31, tweede lid, a tot en met f, van de Vw 2000 voordoet, doet dit afbreuk aan de geloofwaardigheid van het relaas en rust op de asielzoeker een zwaardere bewijslast. Er mogen dan in het relaas geen hiaten, vaagheden, ongerijmde wendingen en tegenstrijdigheden op het niveau van de relevante bijzonderheden voorkomen. Van het relaas moet dan een positieve overtuigingskracht uitgaan.

Verweerder heeft het niet overleggen van identiteits- of reisdocumenten aan eiser kunnen toerekenen en zich op het standpunt mogen stellen dat aldus afbreuk wordt gedaan aan de geloofwaardigheid van de verklaringen van eiser. De rechtbank overweegt daartoe het volgende. Indien ten aanzien van één van de elementen van identiteit, nationaliteit en reisroute documenten ontbreken en dit is toe te rekenen aan de vreemdeling, dan is dit volgens vaste jurisprudentie reeds voldoende voor de conclusie dat sprake is van het toerekenbaar ontbreken van documenten. Nu eiser geen enkel indicatief bewijs van de reis heeft kunnen overleggen noch in staat is gedetailleerde en verifieerbare verklaringen over zijn reis af te leggen, heeft verweerder aan eiser kunnen tegenwerpen dat hij toerekenbaar zijn reisverhaal niet aannemelijk heeft gemaakt.

De rechtbank constateert dat verweerder niet twijfelt aan de geloofwaardigheid van de verklaringen van eiser. Het is echter aan eiser om zijn gegronde vrees voor vervolging aannemelijk te maken. Verweerder heeft in redelijkheid zich op het standpunt kunnen stellen dat eisers relaas met betrekking tot zijn vrees gevaar te lopen doordat terroristen het op hem gemunt hebben positieve overtuigingskracht mist. Eiser heeft immers in het nader gehoor verklaard zelf nooit problemen te hebben ondervonden door zijn werkzaamheden als politieagent die vooral bestonden uit het beveiligen van zijn ouderlijk huis. Voorts leidt een enkel beroep op de algemene situatie in het land van herkomst evenmin tot de conclusie dat sprake zou zijn van gegronde vrees voor vervolging.

Verweerder heeft zich daarom terecht op het standpunt gesteld dat eiser niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij gegronde vrees voor vervolging als bedoeld in het Vluchtelingenverdrag heeft.

Regnr.: AWB 09/24018 BEPTDN

4

Eiser komt derhalve niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000.

7. Over artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b van de Vw 2000 overweegt de rechtbank het volgende. Ingevolge artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c van de Definitierichtlijn, gelezen in samenhang met artikel 2, aanhef en onder e van de Definitierichtlijn, verlenen lidstaten de subsidiaire beschermingsstatus aan een onderdaan van een derde land die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komt, maar ten aanzien van wie zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat hij, wanneer hij naar zijn land van herkomst terugkeert, een reëel risico zou lopen op ernstige schade die bestaat uit een ernstige en individuele bedreiging van het leven of de persoon als gevolg van willekeurig geweld in het kader van een internationaal of binnenlands gewapend conflict.

Gelet op de uitspraak van de ABRS van 25 mei 2009 (LJN BI4791) voorziet de bescherming geboden door artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b van de Vw 2000 in de vereiste bescherming als genoemd in artikel 15, aanhef en onder c van de Definitierichtlijn. De rechtbank zal eisers beroep op artikel 15, aanhef en onder c van de Definitierichtlijn daarom onder de beoordeling van eisers beroep op artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b van de Vw 2000 bespreken.

De hiervoor aangehaalde uitspraak van de ABRS van 25 mei 2009 volgend, is de vraag aan de orde of sprake is van de uitzonderlijke situatie waarin de mate van willekeurig geweld in een aan de gang zijnd gewapend conflict dermate hoog is dat zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar het betrokken gebied, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico op de in artikel 15, aanhef en onder c van de Definitierichtlijn bedoelde ernstige bedreiging zou lopen. De rechtbank verwijst daarbij voorts naar de uitspraak van de ABRS van 14 augustus 2009 (LJN BJ5727).

Eiser stelt zich op het standpunt dat in zijn geval sprake is van een dergelijke bijzondere situatie. Hij heeft daarbij gewezen op zijn functie als politiefunctionaris en de gebeurtenissen rondom zijn eigen persoon en die van zijn (naaste) familieleden. Voorts heeft eiser gewezen op het rapport uit april 2009 van de UNHCR, getiteld 'UNHCR eligibility guidelines for assessing the international protection needs of Iraqi asylum seekers'. Hij heeft daarnaast – in beroep – gewezen op het recente rapport van International Crisis Group Iraq's New Battlefield: The struggle over Ninewa van 29 september 2009, het meest recente rapport van de UK Home Office van 16 september 2009 en op een recent krantenartikel van 8 oktober 2009 waaruit blijkt dat drie politieofficieren uit de regio Ninewa (allen van de Al-Jabory stam) zijn ontvoerd en vermoord. Voorts heeft eiser in dit verband gewezen op zijn leefwijze en kleedgewoonte conform die van Westerse jongeren.

8. In het door eiser aangehaalde rapport van de UNHCR uit april 2009 wordt, voor zover thans van belang, het volgende vermeld: "In those countries in which such asylum-seekers are not recognized under the 1951 Convention because of the way the Convention criteria are interpreted, international protection should be afforded through the application of an extended refugee definition, where this is available, or otherwise through a complementary form of protection. In such cases, UNHCR considers that asylum-seekers originating from the five Central Governorates who are found not eligible for refugee status should be considered to be at risk of serious harm in the situation of armed conflict which is ongoing in Iraq and should, therefore, be accorded a form of complementary protection."

Regnr.: AWB 09/24018 BEPTDN

5

In de voetnoot bij deze alinea staat vermeld: "In the European Union, where the term "subsidiary protection" is used, UNHCR considers that asylum-seekers originating from the Central Governorates of Baghdad, Diyala, Kirkuk, Ninewa and Salah Al-Din who are not found to be refugees should receive subsidiary protection under Article 15(c) of the EU Qualification Directive (Council Directive 2005/85/EC of 1 December 2005 on Minimum Standards on Procedures in Member States for Granting and Withdrawing Refugee Status, 2 January 2006. <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4394203c4.html>). Applying the reasoning of the European Court of Justice in *Elgafaji v. Netherlands State Secretary of Justice* (Case C-465/07, 17 February 2009, www.unhcr.org/refworld/docid/499aacc52.html), UNHCR considers the degree of violence which characterizes the ongoing armed conflict in those areas to be of such a high level that there are substantial grounds for believing that a civilian, if returned to those areas, would, solely because of his/her presence in those areas, face a real risk of being subject to a serious and individual threat to his/her life or person."

Gelet op het door de UNHCR in het rapport van april 2009 ingenomen standpunt dat in de provincie Ninewa, waar eiser vandaan komt, sprake is van een uitzonderlijke situatie als bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c van de Definitierichtlijn heeft verweerder onvoldoende gemotiveerd dat eiser niet aannemelijk zou hebben gemaakt dat de situatie ten tijde van belang in het gebied waaruit hij afkomstig is, kan worden omschreven als een uitzonderlijke situatie als hiervoor bedoeld. Dit alles klemmt temeer, nu niet kan worden ontkend dat eiser, gezien zijn werkzaamheden als politiefunctionaris, behoort tot een risicogroep en verweerder eisers relaas wat betreft die werkzaamheden en die van zijn broer geloofwaardig heeft geacht. Weliswaar is verweerder in het verweerschrift nog ingegaan op het standpunt van de UNHCR zoals verwoord in het rapport van april 2009, de rechtbank acht dit echter niet overtuigend, te minder nu de door verweerder daarbij aangehaalde jurisprudentie dateert van vóór dit rapport en ook van vóór de eerdergenoemde uitspraak van de ABRs van 14 augustus 2009.

Ook het namens verweerder in het verweerschrift gedane beroep op het algemeen ambtsbericht over Irak van mei 2009 leidt niet tot een ander oordeel. Dit ambtsbericht laat juist zien dat de Iraakse autoriteiten gedurende de verslagperiode niet in staat waren aan burgers voldoende bescherming te bieden tegen gericht of willekeurig geweld.

9 Gezien het voorgaande mist het standpunt van verweerder dat eiser niet in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b van de Vw 2000, een deugdelijke motivering. Het bestreden besluit is in strijd met artikel 3:46 van de Awb. Hetgeen overigens is aangevoerd heeft gelet hierop geen bespreking meer.

10 De rechtbank zal het bestreden besluit vernietigen en verweerder opdragen een nieuw besluit te nemen.

11 De rechtbank ziet in dit geval aanleiding verweerder met toepassing van artikel 8:75, eerste lid, van de Awb te veroordelen in de kosten die eiser in verband met de behandeling van het beroep redelijkerwijs heeft moeten maken. Deze kosten zijn op voet van het bepaalde in het Besluit proceskosten bestuursrecht vastgesteld op € 644,- (1 punt voor het beroepschrift en 1 punt voor het verschijnen ter zitting met een waarde per punt van € 322,- en een wegingsfactor 1).

Regnr.: AWB 09/24018 BEPTDN

6

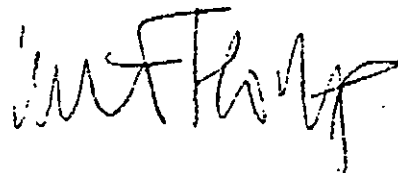
III BESLISSING

De rechtbank 's-Gravenhage,

RECHT DOENDE:

- 1 verklaart het beroep gegrond;
- 2 vernietigt het bestreden besluit van 9 juni 2009;
- 3 bepaalt dat verweerder een nieuw besluit neemt;
- 4 veroordeelt verweerder in de proceskosten ad € 644,—, die deze kosten aan eiser dient te vergoeden.

Aldus vastgesteld door mr. M.M.F. Holtrop, in tegenwoordigheid van de griffier
mr. M.L.E.H. Niemeijer-van Dongen.

Uitgesproken in het openbaar op 16 december 2009.

RECHTSMIDDEL

Partijen kunnen tegen deze uitspraak hoger beroep instellen bij de Afdeling
bestuursrechtspraak van de Raad van State.

De termijn voor het indienen van een beroepschrift bedraagt vier weken na de verzending
van de uitspraak door de griffier.

Bij het beroepschrift dient een kopie van deze uitspraak te worden overgelegd. Het
beroepschrift dient een of meer grieven tegen de uitspraak van de rechtbank te bevatten en
moet worden geadresseerd aan de Raad van State, Afdeling bestuursrechtspraak, Hoger
beroep vreemdelingenzaken, Postbus 16113, 2500 BC Den Haag. (Nadere informatie
www.raadvanstate.nl)

Afschrift verzonden op: 19 DEC 2009

Justitie

Immigratie- en Naturalisatiedienst

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
Vreemdelingenzaken
Postbus 20019
2500 EA 's-GRAVENHAGE

RAAD VAN STATE

INGEKOMEN

13 JAN 2010

ZAAKNR.

AAN:

BEHANDELD DOOR:

PAR:

Hoger beroepschrift

vreemdelingenzaken

Van:
de Staatssecretaris van Justitie
te 's-Gravenhage
appellant
gemachtigde:
ambtenaar ten departementen

Tegen:
de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage
van 16 december 2009
met kenmerk AWB 09/24018

Inzake:

met IND-kenmerk 0806.18.1386
aan te duiden als verweerder
gemachtigde: mr. M.L. Hoogendoorn
advocaat te (2312 MQ Leiden, aan de Haven 52

Procesvertegenwoordiging
Den Haag

Postbus 30120
2500 GC Den Haag

mr. J.P. Lamfers-van den Bos
070-779 4928

1. Inleiding

De Staatssecretaris van Justitie komt in hoger beroep van de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage van 16 december 2009 met kenmerk AWB 09/24018 (*productie 1*), in welke zaak de rechtbank het beroep tegen het besluit van 9 juni 2009 gegrond heeft verklaard, dit besluit heeft vernietigd, de Staatssecretaris van Justitie (hierna: de Staatssecretaris) heeft opgedragen een nieuw besluit te nemen en de Staatssecretaris in de proceskosten, ad. € 644,00, heeft veroordeeld.

2. Achtergronden

- 2.1. Op 18 juni 2008 heeft hierna te noemen: verweerder, een aanvraag om een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd ingediend.
- 2.2. Bij besluit van 9 juni 2009 heeft de Staatssecretaris deze aanvraag afgewezen.
- 2.3. Bij de thans bestreden uitspraak heeft de rechtbank het daartegen door verweerder ingestelde beroep gegrond verklaard.

3. Standpunt van de Staatssecretaris

- 3.1. De Staatssecretaris heeft twee grieven tegen de bestreden uitspraak.

Grief 1

- 3.2. Ten onrechte overweegt de rechtbank in rechtsoverweging II.8, tweede alinea, op pagina 5 van de bestreden uitspraak:

"(...) Gelet op het door de UNHCR in het rapport van april 2009 ingenomen standpunt dat in de provincie Ninewa, waar eiser vandaan komt, sprake is van een uitzonderlijke situatie als bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c van de Definitierichtlijn heeft verweerder onvoldoende gemotiveerd dat eiser niet aannemelijk zou hebben gemaakt dat de situatie ten tijde van belang in het gebied waaruit hij afkomstig is, kan worden omschreven als een uitzonderlijke situatie als hiervoor bedoeld. Dit alles klemmt temeer, nu niet kan worden ontkend dat eiser, gezien zijn werkzaamheden als politiefunctionaris, behoort tot een risicogroep en verweerder eisers relaas wat betreft die werkzaamheden en die van zijn broer geloofwaardig heeft geacht. Weliswaar is verweerder in het verweerschrift nog ingegaan op het standpunt van de UNHCR zoals verwoord in het rapport van april 2009, de rechtbank acht dit echter niet overtuigend, te minder nu de door verweerder daarbij aangehaalde jurisprudentie dateert van vóór dit rapport en ook van vóór de eerdergenoemde uitspraak van de ABRS van 14 augustus 2009.

Ook het namens verweerder in het verweerschrift gedane beroep op het algemeen ambtsbericht over Irak van mei 2009 leidt niet tot een ander oordeel. Dit ambtsbericht laat juist zien dat de Iraakse autoriteiten gedurende de verslagperiode niet in staat waren aan burgers voldoende bescherming te bieden tegen gericht of willekeurig geweld."

Grief 2

- 3.3. Ten onrechte overweegt de rechtbank in rechtsoverweging II.9 op pagina 5 van de bestreden uitspraak:

"Gezien het voorgaande mist het standpunt van verweerder dat eiser niet in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b van de Vw 2000, een deugdelijke motivering. Het bestreden besluit is in strijd met artikel 3:46 van de Awb. Hetgeen overigens is aangevoerd behoeft gelet hierop geen bespreking meer."

4. Toelichting op de grieven

- 4.1. Gelet op de onderlinge samenhang worden de grieven 1 en 2 gezamenlijk toegelicht.
- 4.2. Naar de mening van de Staatssecretaris is door de rechtbank ten onrechte overwogen dat gelet op het door de UNHCR in de Guidelines ingenomen standpunt dat in Ninewa sprake is van een uitzonderlijke situatie als bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de Richtlijn 2004/83/EG (hierna te noemen: Definitierichtlijn) de Staatssecretaris onvoldoende heeft gemotiveerd dat verweerder niet aannemelijk zou hebben gemaakt dat de situatie ten tijde van belang in Ninewa kan worden omschreven als een zodanige uitzonderlijke situatie.
- 4.3. De Staatssecretaris heeft zich ter zitting op het standpunt kunnen stellen dat uit de voorhanden zijnde informatie niet zonder meer blijkt dat sprake is van een verslechtering van de situatie in Irak, of in de provincie Ninewa, of in ieder geval niet in die mate dat sprake is van een situatie, waarin een burger die daarheen terugkeert louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt op een behandeling in strijd met artikel 3 EVRM, ook al neemt de UNHCR in de Guidelines een ander standpunt in over onder meer de situatie in Ninewa.
- 4.4. In het in beroep bestreden besluit van 9 juni 2009 is terecht verwezen naar de uitspraak van het Hof van Justitie van 17 februari 2009, JV 2009/111, waarin wordt ingegaan op de verhouding tussen artikel 15, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn en artikel 3 EVRM en waarin op de aan die artikelen te geven uitleg wordt ingegaan. Uit de uitspraak blijkt dat de uitleg die dit Hof aan artikel 15, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn geeft volledig verenigbaar is met het EVRM en met de jurisprudentie van het Europese Hof van de Rechten van de Mens. De rechtbank lijkt zich hiervan blijkens de bestreden uitspraak bewust, maar geeft vervolgens een naar de mening van de Staatssecretaris te ruime uitleg aan de uitzonderlijke situatie waarop dit hoger beroepsschrift betrekking heeft.
- 4.5. De Guidelines van de UNHCR zijn ten departemente grondig bestudeerd en nadrukkelijk is onder ogen gezien of en zo ja welke consequenties verbonden moeten worden aan het standpunt van de UNHCR. Volgens de Guidelines zouden Irakese asielzoekers afkomstig uit de provincies Bagdad, Diyala, Kirkuk, Ninewa en Salah Al-Din, als vluchteling moeten worden erkend en, zo dat niet mogelijk zou zijn, subsidiaire bescherming moeten krijgen vanwege het risico dat zij ernstige schade oplopen in de situatie van het gewapend conflict dat in Irak gaande is. Volgens de UNHCR is het

niveau van geweld in de genoemde provincies zo hoog dat er substantiële gronden zijn om aan te nemen dat burgers die naar deze gebieden worden teruggestuurd alleen al vanwege hun aanwezigheid in deze gebieden een reëel risico lopen van ernstige en individuele schade in de zin van artikel 15, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn.

- 4.6. Voorop wordt gesteld dat de Staatssecretaris de UNHCR aanmerkt als een gezaghebbende bron en dat de informatie, zoals opgenomen in de UNHCR Guidelines, zoals eerder al opgemerkt, uitvoerig is bestudeerd. De Staatssecretaris is echter tot het oordeel gekomen dat de UNHCR niet gevolgd dient te worden in zijn conclusie dat elke asielzoeker afkomstig uit de desbetreffende provincies als vluchteling zou moeten worden aangemerkt, dan wel voor subsidiaire bescherming in aanmerking zou moeten worden gebracht.
- 4.7. De beoordeling van de vraag of iemand als vluchteling moet worden beschouwd geschiedt op individuele basis. Het enkele feit dat verweerder afkomstig is uit de provincie Ninewa vormt derhalve geen reden om hem als vluchteling in de zin van het Vluchtelingenverdrag aan te merken. In zoverre heeft de rechtbank terecht beslist dat de Staatssecretaris een verblijfsvergunning op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000 (hierna: Vw) op goede gronden heeft geweigerd.
- 4.8. Hoewel de veiligheidssituatie in Irak in 2008 en begin 2009 is verbeterd ten opzichte van 2007, is de veiligheidssituatie in met name de door de UNHCR genoemde provincies slecht en zorgelijk te noemen. De Staatssecretaris is echter van oordeel dat de veiligheidssituatie zoals omschreven in de UNHCR Guidelines en in het ambtsbericht van de Minister van Buitenlandse Zaken van mei 2009 niet zodanig is dat elke vreemdeling die terugkeert naar het desbetreffende gebied al een reëel en voorzienbaar risico loopt op een behandeling in strijd met artikel 3 EVRM c.q. op ernstige schade als bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c van de Definitierichtlijn.
- 4.9. Blijkens het arrest van het Hof van Justitie van 17 februari 2009 (JV 2009, 111) en de uitspraken van het EHRM van 17 juli 2008 (JV 2008, 329) en 20 januari 2009 (JV 2009, 74) zal een dergelijke situatie zich slechts in zeer uitzonderlijke omstandigheden voordoen. Het moet gaan om "the most extreme cases of general violence".
- 4.10. Hoewel de situatie in Irak in haar algemeenheid en (onder meer) in Ninewa in het bijzonder, nog steeds als ernstig en zorgelijk moet worden omschreven, is de Staatssecretaris tot het oordeel gekomen dat deze niet zo uitzonderlijk en ernstig is dat enkel terugkeer naar Irak, meer specifiek naar één van de door de UNHCR genoemde provincies, al in strijd is te achten met artikel 3 EVRM. Uit de beschikbare informatie, zowel de informatie in de UNHCR Guidelines, als de informatie in het ambtsbericht van mei 2009, blijkt enerzijds dat regelmatig sprake is van geweldsincidenten waarbij slachtoffers, helaas ook burgerslachtoffers, te betreuren zijn, doch anderzijds kan uit die informatie niet worden afgeleid dat het aantal willekeurige slachtoffers zodanig omvangrijk is dat van een uitzonderlijke situatie als bedoeld door het Hof van Justitie in het arrest van 17 februari 2009 en de uitspraak van uw Afdeling van 25 mei 2009 (JV 2009, 291) sprake zou zijn.

Vanzelfsprekend is ieder slachtoffer er één te veel, doch het gaat hier om de vraag of de mate van willekeurig geweld zodanig groot is dat iedere burger enkel door zijn aanwezigheid in het desbetreffende gebied reeds een reëel risico loopt op ernstige schade in de zin van artikel 15, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn en dus op schending van artikel 3 EVRM.

- 4.11. De Staatssecretaris meent inderdaad steun te vinden voor zijn standpunt in de eerdergenoemde uitspraak van het EHRM van 20 januari 2009, waarin het EHRM heeft beslist dat, hoewel de algehele veiligheidssituatie in Irak nog steeds onveilig en problematisch is, deze niet zo ernstig is dat de desbetreffende vreemdeling enkel vanwege terugkeer naar zijn land het risico loopt van een behandeling in strijd met artikel 3 EVRM. Bij dat oordeel is informatie over de algehele veiligheidssituatie uit velerlei bron betrokken. De Staatssecretaris meent dat niet, laat staan voldoende is aangetoond dat de situatie sindsdien zodanig is verslechterd dat thans tot een ander oordeel zou moeten worden gekomen. Ook in de UNHCR Guidelines is een dergelijke stelling niet aangetroffen. In zoverre kan dus, anders dan de rechtbank overweegt in de derde alinea op pagina 6, niet gesteld worden dat (onder meer) de verwijzing van de Staatssecretaris naar die jurisprudentie ontoereikend is.
- 4.12. Naar het oordeel van de Staatssecretaris heeft de UNHCR onvoldoende onderkend dat er sprake moet zijn van een uitzonderlijke situatie in die zin dat reeds de enkele aanwezigheid - kort gezegd - een reëel risico inhoudt. De Staatssecretaris beschikt ook thans niet over informatie waaruit zou volgen dat een dergelijke situatie zich in de desbetreffende gebieden in Irak voordoet. Hierbij is van belang dat sprake dient te zijn van een reëel en voorzienbaar risico en dat de enkele mogelijkheid getroffen te worden door willekeurig geweld op zichzelf niet voldoende is.
- 4.13. De Staatssecretaris meent dat in de onderhavige zaak in de besluitvorming voldoende gemotiveerd is aangegeven waarom, ondanks de onveilige en instabiele situatie, verweerder niet aannemelijk heeft gemaakt dat sprake is van een uitzonderlijke situatie als bedoeld door het Hof van Justitie blijkens het arrest van 19 februari 2009 en de Afdeling blijkens de uitspraak van 25 mei 2009. Hierbij moet in ogenschouw worden genomen dat het bij de vraag of zich een situatie als voornoemd voordoet het gaat om een afweging van de ernst van de situatie. Een dergelijke afweging is veelal moeilijk in een uitvoerige motivering te vatten.
- 4.14. Voorts dient in dit kader te worden opgemerkt dat voor zover de rechtbank in rechtsoverweging 8 van de uitspraak constateert dat de beschrijving van de feitelijke situatie, zoals die in de Guidelines van de UNHCR van april 2009 naar voren worden gebracht (voor zover relevant) overeenkomt met die, welke het algemeen ambtsbericht van de minister van Buitenlandse Zaken over de situatie in Irak van mei 2009 geeft, de Staatssecretaris deze feitelijke vaststelling kan onderschrijven. Echter, de conclusie die de rechtbank hieruit in rechtsoverweging 8 trekt, namelijk dat aan het bestreden besluit een motiveringsgebrek kleeft omdat de Staatssecretaris onvoldoende heeft gemotiveerd dat verweerder niet aannemelijk zou hebben gemaakt dat dit situatie in Ninewa als een uitzonderlijke situatie kan worden omschreven, op een kennelijke miskenning berust van het verschil tussen enerzijds feiten en feitenvaststelling en anderzijds de daaraan te verbinden classificering of waardering. Immers, de Staatssecretaris tracht in zijn motivering niet de bekende feiten over de

situatie in Irak te ontkennen, doch hij verbindt aan die feiten een andere conclusie dan de UNHCR. Ofschoon het vanuit de taakopvatting van de Hoge Commissaris van de UNHCR wellicht begrijpelijk is dat hij een dergelijke conclusie trekt, is het niettemin aan het bestuur en de rechter om die feiten juridisch te kwalificeren.

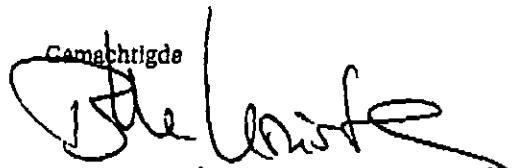
- 4.15. Nu de Staatssecretaris de informatie grondig heeft gewogen en tot de conclusie is gekomen, en ook kon komen, dat zich niet een uitzonderlijke situatie voordoet, als bedoeld in eerder vermelde uitspraken, en die afweging ook nader heeft onderbouwd, kan niet worden gesteld dat de beslissing om de opvatting van de UNHCR niet te volgen de toets in rechte niet zou kunnen doorstaan.
- 4.16. Tevens verwijst de Staatssecretaris naar de uitspraak van uw Afdeling van 23 december 2009, nummer 200907502/1 (www.raadvanstate.nl). In betreffende zaak heeft de Staatssecretaris zich op het standpunt gesteld dat de vreemdeling niet aannemelijk heeft gemaakt dat zich ten tijde van belang in de provincie Ninewa de situatie voordoet, beschreven in artikel 15, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn en dat de vreemdeling op die grond niet in aanmerking komt voor verlening van een verblijfsvergunning krachtens artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000. Uw Afdeling is van oordeel dat de voorzieningenrechter in de aangevoerde omstandigheden, waaronder het rapport van de UNHCR, ten onrechte aanleiding heeft gezien dit standpunt ontoereikend gemotiveerd te achten.
- 4.17. De rechtbank heeft in de thans bestreden uitspraak eveneens ten onrechte overwogen dat de Staatssecretaris onvoldoende heeft gemotiveerd dat verweerder niet aannemelijk zou hebben gemaakt dat dit situatie in Ninewa als een uitzonderlijke situatie kan worden omschreven temeer nu verweerder, gezien zijn werkzaamheden als politiefunctionaris, behoort tot een risicogroep en de Staatssecretaris het relaas van verweerder wat betreft die werkzaamheden en die van zijn broer geloofwaardig heeft geacht. Immers, blijkens de uitspraak van uw Afdeling van 25 mei 2009 (JV 2009, 291) ziet artikel 15, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn op een algemeen risico dat een ieder afkomstig uit een bepaald gebied of land loopt. De positie van verweerder als politiemann, en ook de positie van zijn broer als politiefunctonaris, kan dan ook niet bij de beoordeling van artikel 15, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn worden betrokken.
- 4.18. Gelet op het vorenstaande heeft de rechtbank ten onrechte overwogen dat het standpunt van de Staatssecretaris dat verweerder niet in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b van de Vw een deugdelijke motivering mist.
- 4.19. Op de hiervoor genoemde en bestreden overwegingen van de rechtbank berusten de rechtsoverwegingen II.10 en II.11 op pagina 5 van de uitspraak. Gegrondbevinding van de hiervoor geformuleerde grieven tast ook de geldigheid van deze rechtsoverwegingen aan.

5. Conclusie

De Staatssecretaris van Justitie concludeert tot gegrondverklaring van het hoger beroep, vernietiging van de bestreden uitspraak en ongegrondverklaring van het door verweerder tegen het besluit van 9 juni 2009 ingestelde beroep.

Den Haag, 13 januari 2010

Gemachtigde

Mr. B.M. Kristel, senior procesvertegenwoordiger
Staatssecretaris van Justitie
Immigratie en Naturalisatiedienst
Proces Procesvertegenwoordiging
Vestiging Den Haag
Postbus 30120
2500 GC Den Haag